

Nexia EA

**BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI
“VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN”
MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ**

Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun
hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi
31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI
"VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN"
MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ**

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun
hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və**

Müstəqil Auditorların Rəyi

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiq edilməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyəti haqqında bəyanat	1
Müstəqil auditorların rəyi	2-3
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	4
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	7
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər:	
1. Giriş	8
2. Əsas mühasibat uçotu prinsipləri	8
3. Mühüm mühasibat təxminləri və təxmin edilən qeyri-müəyyənliklərin əsas mənbələri	17
4. Dərc olunmuş, lakin hazırda qəbul olunmamış standartlar	18
5. İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar	19
6. Ümumi və inzibati xərclər	19
7. Mənfəət vergisi	19
8. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	21
9. Müştərilərə verilmiş kreditlər	21
10. Əmlak və avadanlıqlar	25
11. Digər aktivlər	26
12. Bore alınmış vəsaitlər	26
13. Digər öhdəliklər	27
14. Nizamnamə kapitalı	27
15. Digər gəlirlər	27
16. Təəhhüdlər və şerti öhdəliklər	27
17. Əlaqəli tərəflərlə bağlı əməliyyatlar	28
18. Kapitalın idarə olunması	29
19. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri	29
20. Risklərin idarə edilməsi siyasəti	30
21. Hesabat dövründən sonra baş vermiş hadisələr	38

MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİ HAQQINDA BƏYANAT

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Bu bəyannamə Bank olmayan Kredit Təşkilatı "Viator Mikro Maliyyə Azərbaycan" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (bundan sonra "Cəmiyyət") maliyyə hesabatları ilə bağlı Cəmiyyət rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqi və məqsədəuyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS əsasında hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa, onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı;
- Yaxın gələcəkdə Cəmiyyət işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Cəmiyyət daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işləni hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 24 aprel 2020-ci il tarixində Cəmiyyətin İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti adından:

Aynur Əliyeva
İcraçı direktor

24 aprel 2020-ci il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

Rustan Qarayev
Maliyyə meneceri

24 aprel 2020-ci il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

Bank olmayan Kredit Təşkilatı "Viator Mikro Maliyyə Azərbaycan" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin Təsisçilərinə və İdarə Heyətinə:

Rəy

Biz Bank olmayan Kredit Təşkilatı "Viator Mikro Maliyyə Azərbaycan" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin ("Cəmiyyət") 31 dekabr 2019-cu il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını aparmışıq.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Etika məəcəlləsinin" (MBESS məəcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS məəcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və İdarəetmə Səlahiyyətləri Verilmiş Şəxslərin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS (Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrinə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativin olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının hazırlanma prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditına görə Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məqsədımız tərtib edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlikdə əhəmiyyətli təhriflər mövcud olduğu hallarda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Saxtakarlıq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamama riski xətlər nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki saxtakarlıq sözləşmə, doladuzluq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər.
- Cəmiyyətin daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərtlə, bu şərtlər çərçivəsində uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün audite aid daxili nəzarəti başa düşürük.
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən edilmiş uçot təxminlərinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsədəuyğunluğunu qiymətləndiririk.
- Mühəsibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Cəmiyyətin fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənləyin mövcud olub-olmadığına dair qənaətə gəlirik. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənləyin mövcud olduğu haqqında qənaətə gəldiyimiz halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqətli yanaşmalıyıq və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın təqdim edilməsi tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

24 aprel 2020-ci il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Nexia EA

**BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

**MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

(Azərbaycan Mənatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2019-cu il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində bitən il üzrə
Effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirləri		1,319,281	1,440,094
Faiz xərcləri		(21,819)	(19,564)
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar təmin olunmamışdan əvvəl xalis faiz gəliri		1,297,462	1,420,530
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatların bərpası		2,015,788	711,138
Xalis faiz gəlirləri		3,313,250	2,131,668
İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar	5	(892,345)	(887,061)
Ümumi və inzibati xərclər	6	(334,869)	(367,921)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə (zərər)/gəlir		(986)	88
Digər gəlirlər, xalis	15	1,102,490	25,780
Digər daxilolmalar/(xərclər)		185,985	(241,839)
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir		3,373,525	660,715
Mənfəət vergisi xərci	7	(26,439)	(128,906)
İl üzrə xalis mənfəət		3,347,086	531,809
İl üzrə digər məcmu gəlir, vergilər çıxılmaqla		-	-
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU MƏNFƏƏT		3,347,086	531,809

İdarə Heyəti adından:

Aynur Əliyeva

İcraçı direktor

Ruslan Qarayev
Maliyyə meneceri

24 aprel 2020-ci il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

24 aprel 2020-ci il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

8-38-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2019- CU İL TARİXİNƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
AKTİVLƏR:			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	8	1,112,377	241,497
Müştərilərə verilmiş kreditlər	9	5,594,706	4,050,309
Əmlak və avadanlıqlar	10	350,639	469,321
Satış üçün saxlanılan aktiv		73,800	3,000
Təxirə salınmış vergi aktivi	7	32,333	24,588
Digər aktivlər	11	98,870	90,051
CƏMİ AKTİVLƏR		7,262,725	4,878,766
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Borç alınmış vəsaitlər	12	3,001,344	3,963,143
Digər öhdəliklər	13	11,628	12,956
Cəmi öhdəliklər		3,012,972	3,976,099
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	14	693,774	693,774
Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində yaranmış artım		146,280	179,254
Bölüşdürülməmiş mənfəət		3,409,699	29,639
Cəmi kapital		4,249,753	902,667
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		7,262,725	4,878,766

İdarə Heyəti adından:

Aynur Əliyeva
 İcraçı direktor

Ruslan Qarayev
 Maliyyə meneceri

24 aprel 2020-ci il
 Gəncə, Azərbaycan Respublikası

24 aprel 2020-ci il
 Gəncə, Azərbaycan Respublikası

8-38-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

**KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ**

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində yaranmış artım	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2018-ci il	693,774	196,432	(519,348)	370,858
II üzrə xalis zərər	-	-	531,809	531,809
Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində yaranmış artımın amortizasiyası	-	(17,178)	17,178	-
31 dekabr 2018-ci il	693,774	179,254	29,639	902,667
II üzrə xalis zərər			3,347,086	3,347,086
Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində yaranmış artımın amortizasiyası		(32,974)	32,974	-
31 dekabr 2019-cu il	693,774	146,280	3,409,699	4,249,753

İdarə Heyəti adından:

Aynur Əliyeva

İcraçı direktor

24 aprel 2020-ci il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

Rüşan Qarayev

Maliyyə meneceri

24 aprel 2020-ci il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

8-38-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT
PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BİTMİŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2019-cu il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində bitən il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Alınmış faizlər		1,317,776	1,675,373
Ödənilmiş faizlər		(14,786)	(24,251)
Müştərilərdən toplanmış kreditlər, xalis		472,896	229,590
Əməkdaşlara və təchizatçılara ödənişlər		(1,206,291)	(1,233,404)
Ödənilmiş vergilər		(30,000)	34,189
Digər daxilolmalar çıxılslar digər ödəmələr		1,105,682	82,433
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olmuş xalis pul vəsaitləri		1,645,277	763,930
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Əmlak və əvədlər üzrə ödənişlər		(5,170)	(15,430)
Əmlak və əvədlər üçün alınmış məbləğlər		6,674	-
İnvestisiya fəaliyyətinə yönəlmis xalis pul vəsaitləri		1,504	(15,430)
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Borcların ödənilməsi		(774,915)	(582,817)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətinə yönəlmis xalis pul vəsaitləri		(774,915)	(582,817)
Məzənnə fərqlərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		(986)	88
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVIVALENTLƏRİNDƏ XALIS ARTIM		870,880	165,771
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVIVALENTLƏRİ, ilin əvvəlinə	8	241,497	75,726
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVIVALENTLƏRİ, ilin sonuna	8	1,112,377	241,497

İdarə Heyəti Adından:

Aynur Əliyeva
 İcraçı direktor

24 aprel 2020-ci il
 Gəncə, Azərbaycan Respublikası

8-38-ci sahifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

Rüşan Qarayev
 Maliyyə meneceri

24 aprel 2020-ci il
 Gəncə, Azərbaycan Respublikası

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

1. GİRİŞ

Cəmiyyət və onun əsas fəaliyyəti

"Viator Mikromaliyyə Azərbaycan" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (Cəmiyyət) Bank olmayan Kredit Təşkilatıdır. Cəmiyyət 30 dekabr 2002-ci il tarixində VÖEN 1400163551 qeydiyyat nömrəsi ilə Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin, Bakı şəhər Vergilər Departamentində qeydiyyatdan keçmişdir.

Cəmiyyət, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən tənzimlənir və 136-QB sayılı xüsusi lisenziya nömrəsi əsasında öz fəaliyyətini davam etdirir. Cəmiyyət əsasən kreditlərin verilməsi üzrə fəaliyyət göstərir. Mövcud lisenziya əsasında Cəmiyyətin girov qismində əmanətlər almaq hüququ yoxdur. Cəmiyyətin baş ofisi Azərbaycan Respublikasının Gəncə şəhərində yerləşir.

31 dekabr 2019-cu il tarixində Cəmiyyətin 5 filialı fəaliyyət göstərmiş (31 dekabr 2018: 6) və işçilərin orta sayı 65 olmuşdur (2018: 69).

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı və fəaliyyət göstərdiyi yer

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı Bəşir Səfiroğlu küçəsi 133, Bakı, Azərbaycan Respublikasıdır. Cəmiyyətin baş ofisi isə N. Nərimanov prospekti 132, Gəncə, Azərbaycan Respublikası ünvanında yerləşir.

Cəmiyyətin əməliyyat mühiti

Cəmiyyətin fəaliyyəti əsasən Azərbaycan Respublikasının ərazisində yerləşir. Beləliklə, Cəmiyyət inkişafda olan bazar iqtisadiyyatının xüsusiyyətləri ilə səciyyələnən Azərbaycanın iqtisadi və maliyyə bazarlarında fəaliyyətlə bağlı risklərə məruz qalır. Hüquqi, vergi və normativ baza və rejimlərin inkişafı davam edir, lakin onların müddəalarının həm fərqli şərh olunması, həm də tez-tez dəyişdirilməsi müşahidə olunur. Bütün bunların və sair hüquqi və vergi maneələri nəticəsində Azərbaycanda fəaliyyət göstərən məəssisələr müxtəlif çətinliklərlə üzləşirlər. Bununla yanaşı, Azərbaycan manatının son zamanlarda kəskin ucuzlaşması və dünya bazarında neftin qiymətinin davamlı şəkildə aşağı olması biznes mühitində qeyri-müəyyənlik səviyyəsini artırmışdır.

Maliyyə hesabatlarında Azərbaycandakı biznes mühitinin Cəmiyyətin fəaliyyətinə və maliyyə vəziyyətinə təsiri Cəmiyyət rəhbərliyi tərəfindən qiymətləndirilir. Gələcəkdə biznes mühiti rəhbərliyin cari qiymətləndirməsindən fərqlənə bilər.

2. ƏSAS MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ

Hesabatların uyğunluğunun həyati

Cəmiyyətin hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartları ("MHBS") və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi ("MHBSŞK") tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Cəmiyyətin fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Təqdimatın digər əsasları

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı ("AZN") ilə təqdim edilmişdir. Bu maliyyə hesabatları, müəyyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin və MHBS əsasında yenidən qiymətləndirilmiş məbləğdə binaların ölçülməsi istisna olmaqla tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır.

Cəmiyyət mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və MHBS-ə uyğunlaşdırılmaq məqsədilə hesablara düzəlişlər edilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin

BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

müəyyən aktiv və öhdəliklərin, eləcə də gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırılması məqsədilə edilən yenidən təsnifləşdirilmələr aiddir.

Əsas mühasibat prinsipləri üzrə xülasə aşağıda təqdim edilir:

Faiz gəlir və xərclərinin tanınması

Faiz gəlir və xərcləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama üsuluna əsasən qeydə alınır. Effektiv faiz metodu, maliyyə aktivlərinin və ya öhdəliklərinin (eləcə də maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun) amortizasiya edilmiş maya dəyərinin hesablanması, faiz gəlir və xərclərinin müvafiq dövrlər üzrə tanınmasını nəzərdə tutur.

Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə alətinin təxmin edilmiş istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək və ya alınacaq vəsaitləri (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi sayılan müvafiq ödənilmiş və ya alınmış haqq və komissiyalar, əməliyyat xərcləri, eləcə də digər diskont və mükafatlar) və ya müvafiq olduqda daha qısa müddət üzrə maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdırılan dərəcədir.

Köhnəlmə nəticəsində maliyyə aktivini hesabdan silinirsə (qismən silinirsə), belə aktivlər üzrə faiz gəliri sonradan mümkün zərərlərin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilmiş effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınmaqla gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üzrə istifadə edilən faiz dərəcəsinin tətbiq edilməsi ilə tanınır.

Aktivlərin ədalətli dəyəri üzrə qazanılmış faizlər, faiz gəlirləri kimi təsnifləşdirilir.

Maliyyə alətləri

Cəmiyyət müqaviləyə əsasən maliyyə aləti üzrə öhdəlik daşıyan tərəfə çevrildiyi zaman maliyyə aktivini və ya öhdəliyini maliyyə vəziyyəti hesabatında tanıyır. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin adı yolla alınması və satılması zamanı hesablaşma tarixində əməliyyat müvafiq olaraq tanınır.

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərle ölçülür. İlkin tanınma zamanı, maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin satın alınması və ya yerləşdirilməsi ilə bağlı bütün birbaşa əməliyyat xərcləri (mənfəət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktiv və öhdəlikləri istisna olmaqla) müvafiq olaraq maliyyə aktivinin ədalətli dəyərindən azaldılır və ya maliyyə öhdəliyinin ədalətli dəyərinə əlavə edilir.

Mənfəət və zərər hesabına tanınan maliyyə aktiv və öhdəliklərinin satın alınması və ya yerləşdirilməsi ilə bağlı birbaşa əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

9 sayılı MHBS maliyyə alətləri

9 sayılı MHBS-nin tətbiqi nəticəsində, Cəmiyyət, mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə hesablanmış faiz gəliri üzrə gəlirlərin ayrıca təqdim edilməsini tələb edən "Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı" adlı 1 sayılı MUBS-na düzəliş etmişdir. Daha əvvəl Cəmiyyət, bu məbləği maliyyə hesabatlarına qeydlərdə açıqlamışdır. Bundan əlavə, Cəmiyyət, 2018-ci ilə aid Qeydlərdə göstərilən, lakin müqayisəli məlumatlara tətbiq edilməyən "Maliyyə alətləri: Açıqlamalar" adlı 7 sayılı MHBS-na düzəlişlər etmişdir.

9 sayılı MHBS 1 yanvar 2018-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonrakı illik dövrlər üçün 39 sayılı "Maliyyə alətləri: tanınma və qiymətləndirmə" adlı MHBS-ni əvəz edir. Cəmiyyət 2017-ci il üzrə 9 sayılı MHBS-nin əhatə dairəsinə daxil olan maliyyə alətləri üçün müqayisəli məlumatı yenidən təqdim etməmişdir. Buna görə 2017-ci il üzrə müqayisəli məlumatlar 39 sayılı MUBS əsasında təqdim edilir və 2018-ci il üzrə təqdim edilən məlumatlarla müqayisə edilmir. 9 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsindən əmələ gələn fərqlər birbaşa 1 yanvar 2018-ci il tarixinə bölüşdürülməmiş mənfəətdə tanınmışdır və aşağıda açıqlanır.

(a) Təsnifləşdirmə və qiymətləndirmə

9 sayılı MHBS-yə əsasən "yalnız əsas məbləğin və faizin ödənilməsi" (YƏMFÖ) meyarının uyğun gəlməyən bütün borc maliyyə aktivləri ilkin tanınma zamanı mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərle ölçülən aktivlər (MZƏD) kimi təsnifləşdirilir. Bu meyara uyğun olaraq, "əsas kreditləşmə sazişi"nə uyğun olmayan

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Borç alətləri, məsələn, əlaqədar konvertasiya opsiyaları və ya "reqress hüququ olmayan" kreditlər kimi alətlər MZƏD ilə ölçülür. YƏMFÖ meyarına cavab verən borç maliyyə aktivləri üçün, ilkin tanınmada təsnifat bu alətlərin idarə olunduğu biznes modelinə əsasən müəyyən edilir:

- "yığılmaq üçün saxlanılan" əsasda idarə olunan alətlər amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür;
- "yığılmaq və satış üçün saxlanılan" əsasda idarə olunan alətlər digər ümumi gəlirdə ədalətli dəyərde ölçülür (DÜGƏD);
- Ticarət maliyyə aktivləri daxil olmaqla digər əsaslarla idarə olunan alətlər MZƏD ilə ölçülür.

Alətin DÜGƏD kimi təsnifləşdirilməsi yekun olaraq təyin edildiyi hallar istisna olmaqla, kapital maliyyə aktivləri ilkin tanınmada MZƏD ilə ölçülən alət kimi təsnifləşdirilməlidir. DÜGƏD kimi təsnif edilən kapital investisiyaları üçün dividend gəliri istisna olmaqla, bütün realizasiya edilmiş və realizasiya edilməmiş gəlir və zərərlər, sonrakı dövrlərdə mənfəət və ya zərəre təsnifləşdirilməyərək, digər ümumi gəlirdə tanınır.

Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və ölçülərinin 39 sayılı MUBS-un tələbləri ilə müqayisədə əsas etibarilə dəyişməz olaraq qalır. Törəmə alətlər MZƏD ilə ölçülməkdə davam edəcəkdir. Əlaqədar törəmə alətlər əvvəlki əsas maliyyə aktivindən ayrılır.

(b) Dəyərsizləşmə

9 sayılı MHBS-nin tətbiqi Cəmiyyətin maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə zərərlərin uçot qaydasını tamamilə dəyişmişdir, belə ki, 9 sayılı MHBS-un çəkilmiş zərərlər əsasında yanaşması qabaqcadan gözlənilən kredit zərəri yanaşması (GKZ) ilə əvəz edilmişdir. 1 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən Cəmiyyət kredit öhdəlikləri və maliyyə zamanətləri müqavilələri ilə birlikdə MZƏD ilə ölçülməyən bütün kreditlər və digər borç maliyyə aktivləri (bu bölmədə hamısı "maliyyə alətləri" adlandırılır) üçün gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyatı uçota alır. Kapital alətləri üzrə 9 sayılı MHBS əsasında dəyərsizləşmə hesablanır.

(c) 9 sayılı MHBS-nin tətbiqinin təsiri

Aşağıdakı cədvəllərdə 9 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsinin 1 yanvar 2018-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatla və bölüşdürülməmiş mənfəətə təsiri, o cümlədən 39 sayılı MUBS əsasında çəkilmiş kredit zərərinin hesablanması qaydasının 9 sayılı MHBS ilə nəzərdə tutulmuş GKZ ilə əvəz edilməsinin təsiri əks etdirir.

39 sayılı MUBS əsasında balans dəyərinin 1 yanvar 2018-ci il tarixinə 9 sayılı MHBS əsasında qeydə alınmış qalıqlarla üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə təqdim edilir:

	39 sayılı MUBS əsasında ölçmə		Yenidən təsnifləşdirmə	Yenidən hesablama			9 sayılı MHBS	
	Sinif	Məbləğ		GKZ	Digər	Məbləğ	Sinif	
Maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	Amortizasiya edilmiş dəyər	241,497	-	-	-	241,497	Amortizasiya edilmiş dəyər	
Müştərilə verilmiş kreditlər	Amortizasiya edilmiş dəyər	4,404,088	-	(304,675)	-	4,099,413	Amortizasiya edilmiş dəyər	
Bölüşdürülməmiş mənfəət								
39 sayılı MUBS əsasında yekun qalıq (31 dekabr 2017)								(214,673)
9 sayılı MHBS GKZ tanınması								(304,675)
9 sayılı MHBS əsasında yekun qalıq (1 yanvar 2018)								(519,348)
9 sayılı MHBS əsasında kapitala dəyişiklik haqqında hesabat								(304,675)

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 39 sayılı MUBS əsasında məcmu ilkin kredit zərəri üçün ehtiyat və 39 sayılı "Ehtiyatlar, potensial öhdəliklər və potensial aktivlər" adlı MUBS əsasında kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanət müqavilələri 9 sayılı MHBS əsasında GKZ ehtiyatları ilə üzləşdirilir.

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə 39 sayılı MUBS/ 37 sayılı MUBS əsasında kredit zərəri üçün ehtiyat	Yenidən hesablama	1 yanvar 2018-ci il tarixinə 9 sayılı MHBS əsasında GKZ
Aşağıdakılar üçün dəyərsizləşmə metodu ehtiyat			
Amortizasiya hesablanmış dəyərlə müşəkilərə verilmiş kreditlər	(4.502,915)	(304,675)	(4.807,590)
Öhdəliklər və şərti aktivlər	(4.502,915)	(304,675)	(4.807,590)

Verilmiş kreditlər və debitor borcları

Verilmiş kreditlər və debitor borcları, maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən edilən ödənişli və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir. Bu aktivlərə vəsait qoyularkən məqsəd dərhal və ya qısa müddət ərzində onların satılması deyil və bu aktivlər nə ticarət məqsədləri ilə saxlanılan maliyyə aktivlərinə, nə də satılabilən maliyyə aktivləri kateqoriyalarına aid edilmir. Bu tip aktivlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qeydə alınır.

Kreditlərin və debitor borclarının tanınmasına xitam verilməsi, onların dəyərində ehtimal edilən azalmalar yaranması, eləcə də onların dəyərsizləşməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində əsas bazarda və ya əsas bazar olmadıqda həmin tarixdə Cəmiyyətin daxil ola biləcəyi daha sərfəli bazarda bazar iştirakçıları arasında intizamli əməliyyatda aktiv satmaq üçün qəbul edilmiş və ya öhdəliyi köçürmək üçün ödəniləcək qiymətdir. Öhdəliyin ədalətli dəyəri onun yerinə yetirilməmə riskini əks etdirir.

Mümkün olduqda, Cəmiyyət fəal bazarda həmin alət üçün elan olunmuş qiymətlər üzrə alətin ədalətli dəyərini ölçür. Bazar, qiymətləndirmə məlumatlarını təmin etmək üçün aktivlər və ya öhdəliklər üzrə əməliyyatlar davamlı olaraq kifayət qədər tezlikdə və həcmdə baş verdikdə fəal hesab olunur.

Fəal bazarda təyin edilmiş qiymət olmadıqda Cəmiyyət, müşahidə edilə bilən müvafiq məlumatların istifadəsini artıran və müşahidə edilə bilməyən məlumatların istifadəsini azaldan qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. Seçilmiş qiymətləndirmə üsulu, bazar iştirakçıları əməliyyata qiymət təyin edərkən nəzərə aldıkları bütün amilləri özündə birləşdirir.

Ədalətli dəyəri ölçülən və maliyyə hesabatlarında açıqlanmış bütün aktivlər və öhdəliklər aşağıda təsvir edilmiş və bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün mühüm olan ən aşağı səviyyədə məlumatlara əsaslanmış ədalətli dəyər iyerarxiyasında təsnifləşdirilir:

- Səviyyə 1 – fəal bazarlarda oxşar aktivlər və öhdəliklər üzrə təyin edilmiş (nizamlanmış) bazar qiymətləri;
- Səviyyə 2 – aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə edilə bilən məlumatlar olan ilkin məlumatlardan istifadə edilir;
- Səviyyə 3 – aktiv və ya öhdəlik üçün müşahidə edilə bilməyən məlumatlar olan ilkin məlumatlardan istifadə edilir;

Maliyyə hesabatlarında dövrü əsasda tanınmış aktivlər və öhdəliklər üzrə Cəmiyyət hər hesabat dövrünün sonunda yenidən təyin edilmiş təsnifatla (bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün zəruri olan ən aşağı səviyyəli məlumata əsaslanmış) iyerarxiyada Səviyyələr arasında köçürmələrin olub-olmamasını müəyyən edir.

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri onların asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan vəsaitlərdir. Blokləşdirilmiş məbləğlər pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərindən çıxarılır. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən ödəniş qrafikinə malik və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir.

Cəmiyyət tərəfindən verilmiş kreditlər ilk olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat üzrə aid olduğu xərclər həcmində tanınır. Hesablanmış ədalətli dəyər kreditin ədalətli dəyərinə bərabər olmadıqda, misal üçün, kredit bazar qiymətindən aşağı dəyərle verildikdə hesablanmış ədalətli dəyərle kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zərər kimi qeydə alınır və bu zərərin xüsusiyyətinə uyğun olaraq mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatına daxil edilir. Daha sonra, kreditlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qeydə alınır. Müştərilərə verilmiş kreditlər ehtimal edilən zərərlər üzrə bütün ehtiyatlar çıxılmaqla qeydə alınır.

Kreditlərin restrukturizasiyası

Mümkün olduğu hallarda, Cəmiyyət girovu reallaşdırmadan öncə kreditin prolonqasiya edilməsinə səy göstərir. Belə saylara ödəmə şərtlərinin dəyişdirilməsi və ya yeni kredit sazişinin imzalanması daxildir.

Şərtlər yenidən razılaşdırıldıqdan sonra belə kreditlər artıq gecikmiş sayılmır. Rəhbərlik daimi olaraq, prolonqasiya edilmiş kreditləri təhlil edərək onlar üzrə bütün şərtlərin yerinə yetirilməsini və gələcək ödənişlərin icra olunması ehtimalını təhlil edir. Belə kreditlər, fərdi olaraq və ya kollektiv şəkildə dəyərsizləşmə ehtimallarının mövcudluğunun yoxlanılması məqsədi ilə kreditin ilkin və ya cari effektiv faiz dərəcəsi ilə istifadə edilərək təhlil edilir.

Verilmiş kreditlərin və avansların silinməsi

Cəmiyyətin siyasətinə əsasən, verilmiş kreditlər və avanslar qaytarılması mümkün olmadıqda dəyərsizləşmə üzrə yaradılmış olan ehtiyatların hesabına silinirlər.

Maliyyə aktivlərinin uçotunun xitamı

Cəmiyyət maliyyə aktivini müqaviləsi üzrə pul vəsaitlərinin alınması hüququnun başa çatması və ya maliyyə aktivini, eləcə də sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülməsi halında maliyyə aktivinin tanınmasına xitam verir. Cəmiyyət sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürüldükdə belə transfer edilmiş aktiv üzərində nəzarəti saxlayırsa, bu zaman saxlanılmış maraqlar aktiv kimi tanınır və müvafiq şəraitdə Cəmiyyətin ödənilməsi ehtimal edilən məbləğlər də müvafiq olaraq öhdəlik kimi tanınır. Əgər Cəmiyyət transfer edilən maliyyə aktivinin sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları özündə saxlayırsa, bu zaman aktivin tanınması davam edir və əlavə olaraq girov qoyularaq götürülmüş vəsaitlər də borc məbləği kimi tanınır.

Maliyyə aktivini maliyyə vəziyyəti hesabatından tam şəkildə çıxarıldıqda, aktivin qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan və ya alınması nəzərdə tutulan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış və kapital hesablarında uçotu aparılan mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivini maliyyə vəziyyəti hesabatından qismən çıxarıldıqda (məsələn, Cəmiyyətin transfer edilmiş aktivin bir hissəsini geri almaq seçimi olduqda və ya bu aktiv üzrə sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülərək yalnız cüzi bir hissənin saxlanması və bunun nəticəsində nəzarətin Cəmiyyətdə qalması halları), Cəmiyyət aktivin qalıq dəyərini cari iştirak ilə bağlı tanınması davam edən qism və transfer edilən hissələrin nisbi ədalətli dəyərinə görə təyin edilmiş və maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmayan qismdən ibarət iki hissəyə ayırır. Aktivin tanınmasına xitam verilmiş qisminə aid edilən qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq,

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabında xitam alınadək tanınmış mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabında tanınmış mənfəət və zərər məbləğlərini, aktivin tanınmasına xitam verilən qismi ilə tanınması davam edən qismi arasında bölərkən bu qismlərin ədalətli dəyərlərinin nisbətləri əsas götürülür.

Maliyyə öhdəlikləri və kapital alətləri

Borc və kapital alətləri müqavilə şərtlərindən, eləcə də təyinatından asılı olaraq maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnifləşdirilir.

Kapital alətləri

Bütün öhdəliklər ödənildikdən sonra xalis aktivlərdə sahiblik hüququna dəlalət edən istənilən müqavilə kapital aləti sayılır. Cəmiyyət tərəfindən yerləşdirilən kapital alətləri, müvafiq yerləşdirmə xərcləri çıxıldıqdan sonra müvafiq vəsaitlərin daxil olması zamanı maliyyə hesabatlarında tanınır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri, "MZHƏD maliyyə öhdəlikləri" və "digər maliyyə öhdəlikləri" olmaqla iki hissəyə ayrılır.

MZHƏD

Maliyyə öhdəlikləri ticarət məqsədləri ilə saxlanıldıqda və ya xüsusi olaraq MZHƏD şəklində nəzərdə tutulduqda MZHƏD maliyyə öhdəlikləri kateqoriyasına aid edirlər.

MZHƏD maliyyə öhdəlikləri ədalətli dəyərle təqdim edilir və yenidən ölçülmə zamanı yaranan mənfəət və zərər məbləğləri müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Mənfəət və zərər hesabında tanınan xalis mənfəət və ya zərərə maliyyə öhdəliyi üzrə ödənilən bütün faizlər daxildir və bu məbləğ mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında "digər gəlirlər/(xərclər)" bəndində öz əksini tapır.

Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq bütün əməliyyat xərcləri çıxıldıqdan sonra ədalətli dəyər ilə ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri növbəti dövrlərdə effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə olunmaqla amortizasiya edilmiş maya dəyərində ölçülür və faiz xərcləri effektiv gəlir kriteriyasına əsaslanaraq tanınır.

Effektiv faiz dərəcəsi metodu, maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş maya dəyərinin hesablanması və faiz xərci məbləğinin müvafiq dövrlər üzrə paylaşdırılmasını nəzərdə tutur. Bu metod maliyyə öhdəliyinin nəzərdə tutulan istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdırın dərəcədir.

Borc alınmış vəsaitlər

Borc alınmış vəsaitlərin məbləği müqavilə tərəfdaşı tərəfindən vəsaitlərin Cəmiyyətə ödənilməsi zamanı qeyd olunur. Qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. Cəmiyyət borclarını satın aldığı halda maliyyə vəziyyəti hesabatından çıxarılır və borcun erkən ödənilməsi əsasında yaranan öhdəliyin qalıq dəyəri və ödənilmiş məbləğ arasındakı fərq mənfəət və zərər hissəsinə daxil edilir.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasına xitam verilməsi

Maliyyə öhdəliyinə yalnız bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Tanınmasına xitam verilmiş maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyəri ilə ödənilmiş və ya ödəniləcək məbləğlərin cəmi arasındakı fərq dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcə də müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktiv realizasiya edərək

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Əhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin Əhdəliyi ilə əvəzləşdirilmir.

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır. Faydalı iqtisadi ömür təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə/amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı dərəcələrdə tətbiq edilir:

Binalar	
Nəqliyyat vasitələri	7%
Kompüter və avadanlıqlar	20%
Mebel və qurğular	33%
Digər aktivlər	20%
	25%

Təmir və saxlama xərcləri baş verdiyi zaman tanınır və kapitalizasiya kriteriyalarına uyğun gəlməsi halları istisna olmaqla mənfəət və zərər hesablarında əməliyyat xərcləri kimi tanınır.

Hər bir hesabat dövrünün sonunda Cəmiyyət öz əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərini dəyərsizləşmə zərərçəkliyinin baş verməsini təyin etmək məqsədi ilə təhlil edir. Əgər belə hal mövcud olarsa bu aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ təyin edilir və dəyərsizləşmə zərərçəkliyinin məbləği (əgər varsa) hesablanır. Fərdi aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğin təyin edilməsi mümkün olmadıqda Cəmiyyət aktivin əldə olduğu nəqd pul əmələ gətirən biznes vahidinin qalıq dəyərini təhlil edir.

Tikililər yenidən hesablama tarixində ədalətli dəyərdə olan, müstəqil qiymətləndiricilər tərəfindən zamanotli şəkildə, bazar əsaslı faktlarla müəyyənlanmış, hər hansı sonrakı yığılmış amortizasiya və qiymətdən düşmə zərərçəkliyindən az olmaqla, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda öz yenidən qiymətləndirilmiş məbləğlərində göstərilir. Yenidən hesablama əla bir müntəzəm qaydada həyata keçirilir ki, balans dəyəri maliyyə hesabatı tarixində istifadə olunan ədalətli dəyər ilə müəyyən olunmuş dəyərdən maddi olaraq fərqlənmir.

Əmlakın bazar dəyərinin təyin olması, bazar yanaşma metodu ilə aparılır ki, bu da özündə, bənzər daşınmaz əmlak qiymətləri və MHBS 13 ilə uyğunlaşan tikililərin ədalətli dəyəri ilə eyni olan bazar satış qiymətlərinin təhlili də daxil edir.

Yenidən hesablama nəticəsində bu cür binaların yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan hər hansı bir artım əmlakın yenidən hesablama ehtiyatının kredit balansına yazılır. Bu artım, əgər eyni aktivin, bundan əvvəl xərc kimi tanınan dəyərləndirilmiş məbləğində azalmasa, bu hal istisna kimi götürülür. Əgər artım əvvəllər hesablanmış azalma həcminə uyğundursa, mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında kredit hesabı kimi göstərilir. Əgər yenidən hesablama həmin aktivlərin əvvəlki yenidən hesablama ilə əlaqəlidirsə, bu cür binaların yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan azalma balansdan artıqdırsa, xərc kimi hesablanır.

Yenidən qiymətləndirilmiş tikililər üzrə amortizasiya ayırmaları mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda daxil edilir. Yenidən qiymətləndirmə artımı illik olaraq, bölüşdürülməmiş gəlirə köçürülür. Köçürülmüş artımın miqdarı aktivin ilkin dəyəri üzrə tutulmuş amortizasiya xərcləri ilə, artım ilə bağlı vergi təsiri üçün tənzimlənən yenidən qiymətləndirilmiş hesab üzrə tutulmuş amortizasiya xərcləri arasındakı fərqə bərabərdir.

Əgər aktiv (və ya aktivin aid olduğu nəqd pul əmələ gətirən biznes vahidi) üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ aktivin (və ya aktivin aid olduğu nəqd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyərindən azdırsa onun qalıq dəyəri qaytarılması mümkün olan məbləğə qədər azaldılır. Dəyərsizləşmə zərəri birbaşa mənfəət və zərər hesablarında qeydə olunur.

Dəyərsizləşmə zərərçəkliyinə səbəb olan hallar növbəti dövrlərdə aradan qalxdıqda aktivin (və ya aktivin aid olduğu nəqd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyəri yenidən təyin edilmiş məbləğə qədər artırılır amma yeni təyin edilmiş qalıq dəyəri aktivin (və ya aktivin aid olduğu nəqd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) keçmiş dövrlərdə dəyərsizləşmə itkilərinin tanınmasından öncə mövcud olan qalıq dəyərindən

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

daha çox ola bilməz. Dəyərsizləşmə zərərlərinin geri qaytarılması dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Silindikdə, satılıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilir. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatındakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Cəmiyyətin cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi üsulundan istifadə edilir.

Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq balansda tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivin reallaşdırılmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsi ilə istifadə edilməlidir. Birbaşa kapitəla təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Kapitəla təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də kapitəlda öz əksini tapır.

Aşağıdakı hallarda təxirə salınmış vergi aktivləri və vergi öhdəliyi əvəzləşdirilərək xalis şəkildə təqdim edilə bilər:

- Cəmiyyətin cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüquqi mövcud olduqda; və
- Təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edilsin və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olsun.

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bənzər təşkilatların fəaliyyəti nəticəsində digər vergilər də yaranır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin bir hissəsi kimi tanınır və mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Cəmiyyət keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Ehtiyat kimi tanınan məbləğ hesabat dövrünün sonunda müvafiq risklər və qeyri-müəyyənliklər də nəzərə alınmaqla cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan məbləğin təxmini göstəricisidir. Ehtiyatı hesablayarkən cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan pul vəsaitlərinin təxminindən istifadə

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

edilsə, ehtiyatın qalıq dəyəri bu pul vəsaitlərinin cari dövrə olan diskontlaşdırılmış dəyərinin cəminə bərabərdir (pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyət kəsb etdiyi hallarda).

Ehtiyatın qarşılınması üçün tələb edilən iqtisadi faydaların tam və ya qismən üçüncü şəxslərin hesabına geri qaytarılması gözlənilirsə, debitor borc aktiv kimi yalnız o halda tanınır ki, üçüncü tərəfin kompensasiya ödəməsi ehtimalı var və bu məbləğ etibarlı şəkildə təxmin edilə bilər.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, Cəmiyyət işçilərin əmək haqlarından təqaüd ayırmaları tutur və onları dövlət sosial müdafiə fonduna köçürür. Bu cür ayırmaları hesablayarkən təqaüd sisteminin göstərişlərinə müvafiq olaraq işəgötürənlər tərəfindən cari ödənişlərin hesablanması zamanı işçi heyəti üzrə nəzərdə tutulan ümumi xərclərin müəyyən nisbəti götürülür. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının alındığı dövrlərə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən yerinə yetirilir.

Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasının dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı bir digər təqaüd proqramında iştirak etmir. Bundan əlavə, Cəmiyyətdə hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilməsi məcbur olan digər mühlüm müavinətlər mövcud deyildir.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır, amma belə aktivlərlə bağlı iqtisadi mənfəətlərin əldə edilməsi ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir. Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır, amma bu öhdəliklərlə bağlı pul vəsaitlərinin ödənilməsinin ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə kapitalı səhmdarlar tərəfindən verilən nizamnamə kapitalının miqdarıdır. Səhmlərin ümumi miqdarı Cəmiyyətin öz nizamnamə kapitalını qanuna müvafiq olaraq səhmdarların razılığı ilə artır və ya azalda bilər. Adi səhmlər üzrə dividendlər bu dividendlərin elan olunduğu dövr üzrə azalma kimi tanınır. Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartı 10 "Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr" (BMUS 10) müvafiq olaraq balans hesabatı tarixindən sonra elan edilmiş dividendlər sonradan baş vermiş hadisələr kimi qəbul edilir və müvafiq olaraq açıqlanır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Cəmiyyətin əməliyyat valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühitin valyutası olan Azərbaycan Manatıdır.

Xarici valyutada olan maliyyə aktiv və öhdəliklər, balans tarixində mövcud olan ARMB-nin valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı yaranan gəlir və xərclər mənfəət və zərər hesabında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlirlər/(zərər çıxılmaqla) sətrində göstərilir.

Xarici valyuta məzənnələri

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Cəmiyyət tərəfindən istifadə edilən hesabat tarixinə valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
ABŞ dolları/AZN	1.7000	1.7000
Avro/AZN	1.9035	1.9468

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

**3. MÜHÜM MÜHASİBAT TƏXMİNLƏRİ VƏ TƏXMİN EDİLƏN QEYRİ-
MÜƏYYƏNLİKLƏRİN ƏSAS MƏNBƏLƏRİ**

Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə təqdim edilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərə biləcək və başa çatmış müddət ərzində gəlir və xərclərin təqdim edilmiş məbləğləri üzrə rəhbərlikdən təxminlərin və mülahizələrin verəməsinə tələb edir. Rəhbərlik mütləq olaraq öz təxminlərini və mülahizələrini təhlil edir. Rəhbərlik təxminlərini və mülahizələrini tarixi təcrübəyə və müəyyən şərtlər çərçivəsində məntiqi hesab edilən digər faktlara əsaslandırır. Müxtəlif şəraitlərdə və vəziyyətlərdə faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər. Aşağıda göstərilən təxminlər və mülahizələr Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətinin təsvir edilməsi üçün zəruri hesab edilir.

Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə zərər ehtiyatları

Dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirilmənin aparılması üçün Cəmiyyət verilmiş kreditlərin mütləq olaraq təhlilini keçirir. Cəmiyyətin dəyərsizləşmə üzrə zərər ehtiyatları yaratması onun kreditlər və alınacaq vəsaitlər portfelində yaranan biləcək dəyərsizləşmə ehtiyatlarının tanınması məqsədi daşıyır. Cəmiyyət rəhbərliyi hesab edir ki, ehtiyatlarla bağlı təxminlər ən əsas subyektivlik daşıyan məqamdır, çünki: (i) gələcəkdəki itkilərin faizi və şübhəli kreditlər üzrə yaranan biləcək itkilərin ölçülməsi üzrə edilən ehtimallar müxtəlif dövrlər arasında dəyişir, hesabat tarixində isə bu ehtimallar yalnız cari təcrübəyə əsaslanır, və (ii) Cəmiyyətin təxmin etdiyi itkilərlə faktiki itkilər arasında əhəmiyyətli fərqlər yaranarsa, bu fərqlər Cəmiyyətin gələcəkdəki fəaliyyətinin yekunlarına, eləcə də maliyyə vəziyyətinə təsir göstərə bilər.

Borcun maliyyə çətinlikləri olduqda və eyni borcun aid az tarixi məlumat mənbələri oldu etdiyi hallarda dəyərsizləşmə zərərinin məbləğini təxmin etmək üçün Cəmiyyətin rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə edir. Eləcə də, Cəmiyyət əvvəlki təqdimat əsasında gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklikləri, müştərilərin əvvəlki davranışını, qrup daxilində borcun ödəniş qabiliyyətində mənfəət dəyişiklikləri haqqında ümumi məlumatı və qrup daxilində aktivlər üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqədar olan ölkə miqyaslı və yerli iqtisadi şərtlərə dair təxminlər edir. Rəhbərlik kredit riski daşıyan aktivlər üzrə tarixi zərər təcrübəsinə və kreditlər qrupunda dəyərsizləşmə üzrə eyni olan obyektiv sübutlara əsaslanan təxminlərdən istifadə edir. Tarixi məlumatda cari şərait əks olunmadığından, yeni kreditlər qrupuna dair müşahidə olunan məlumata düzəlişlər etmək üçün Cəmiyyət rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə edir.

Maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatları, mövcud iqtisadi və siyasi şərtlər əsasında təyin edilmişdir. Ölkədə baş verə biləcək hadisələri və bu şəraitin maliyyə aktivləri üzrə gələcək dövrlərdə dəyərsizləşmə ehtiyatlarının uyğunluğuna edəcəyi təsirlə bağlı Cəmiyyət qabaqcıdan xəbər vermək iqtidarında deyil.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə yaradılmış dəyərsizləşmə ehtiyatının qalıq dəyərləri müvafiq olaraq 1,974,998 AZN və 4,009,203 AZN təşkil etmişdir.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin bərpası

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə təxirə salınmış vergi aktivlərinin qalıq dəyəri müvafiq olaraq, 32,333 AZN və 24,588 AZN dəyərlərində olmuşdur.

Cəmiyyətin rəhbərliyi təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyərinin gələcəkdə tam həyata keçiriləcəyinə əminliklərinə əsaslanır.

Əmlak və avadanlıqların faydalı iqtisadi ömrü

Cəmiyyət hər maliyyə ilinin sonunda əmlak və avadanlıqların qalan faydalı iqtisadi ömürlərini qiymətləndirir. Bu aktivlərin nəzərdə tutulan faydalı ömürləri ötən ilin qiymətləndirilməsindən fərqli olduqda, BMUS 8 "Uçot Siyasətləri, Uçot Qiymətləndirmələrində Dəyişikliklər və Xətlər" standartına müvafiq olaraq uçot təxminlərində dəyişiklik olaraq uçota alınır. Belə təxminlərin əmlak və avadanlıqların qalıq dəyərlərinin məbləğləri və mənfəət və zərər təxminləri amortizasiya üzrə təsirləri olur.

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Cari vergilər

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində müxtəlif şərtlər edilir və dəyişikliklər tez-tez baş verir. Cəmiyyətin əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq ediləcək səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri tərəfindən edilmiş vergi qanunvericiliyinə aid şərtlər rəhbərliyin fikirləri ilə uzlaşmaya bilər. Nəticədə, səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri əməliyyatlara etiraz edə bilər və Cəmiyyətə əhəmiyyətli dərəcədə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər təyin edilə bilər. Müvafiq olaraq, üç təqvim ili üzrə vergi öhdəlikləri ilə əlaqədar olaraq vergi və gömrük orqanlarının nümayəndələri tərəfindən yoxlanıla bilər.

4. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Cəmiyyət tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərtlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərtlər dərc edilmiş lakin qüvvəyə minməmişdir.

MHBS 17 "Sığorta müqavilələri" (18 may 2017-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2021-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). MHBS 17 şirkətlərə sığorta müqavilələrinin uçotu üzrə mövcud praktikanı tətbiq etməyə icazə verən MHBS 4-ü əvəz edir. MHBS 4-ə əsasən investorlar analoji sığorta şirkətlərində maliyyə noticələrini müqayisə etmək və üzləşdirməklə çətinlik çəkirdilər. MHBS 17 sığortaçının təkrar sığorta müqavilələri daxil olmaqla, bütün növ sığorta müqavilələrinin uçotu standartının prinsiplərinə əsaslanan yeganə standartdır. Bu standartın tətbiqinə görə sığorta müqavilələri qrupları (i) müqavilələrin yerinə yetirilməsi üçün nağd pul axınları üzrə mövcud olan bütün məlumatları müşahidə edilə bilər bazar məlumatlarına uyğun olaraq nəzərə alan riskə görə düzəldilmiş gələcək nağd pul axınlarının diskont dövrü ilə (müqavilələrin yerinə yetirilməsi üzrə nağd pul axınları); (ii) müqavilələr qrupu üzrə bölüşdürülməmiş mənfəəti (müqavilələr üzrə servis marjası) toplamaqla (dəyər öhdəlik olduqda) və ya qısmıqla (dəyər aktiv olduqda) tanınmalı və qiymətləndirilməlidir. Sığortaçılar sığorta müqavilələri qrupundan yaranan gəliri sığorta proqramını təqdim etdiyi dövr ərzində, eləcə də riskdən azad olunduğu halda əks etdirəcəkdir. Müqavilələr qrupu üzrə zərər mövcuddursa və ya mövcud olarsa müəssisə dərhal zərər əks etdirəcəkdir.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təqdim olunması üzrə Konseptual Əsaslara düzəlişlər (29 mart 2018-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş Konseptual Əsaslara qiymətləndirməyə dair yeni bölmə, hesabatlarda maliyyə noticələrinin əks etdirilməsinə dair tövsiyələr, təkmilləşdirilmiş anlayışlar və tövsiyələr (xüsusilə, öhdəliklər ilə bağlı anlayış) və maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında idarəetmə rolu, ehtiyatlılıq və qiymətləndirmə ilə bağlı qeyri-müəyyənlik kimi mühüm məsələlərin izahı daxildir.

Rəhbərlik yeni standartların həyata keçirilməsi, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına təsir göstərməsi və Cəmiyyət tərəfindən qəbulu müddətini də nəzərə alır.

Yuxarıda başqa cür nəzərdə tutulmadığı halarda, yeni standartlar və şərtlərin Cəmiyyətin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsiri gözlənilmir.

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO" MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

5. İŞÇİLƏRƏ SƏRF OLUNAN XƏRCLƏR VƏ MÜVAFİQ AYIRMALAR

İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalara aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2019-cu il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində bitən il üzrə
Ömək haqları	619,675	648,043
Müavinətlər, mükafatlandırma və digər təqəüdlər	151,906	102,582
İcbari sosial təminat öhdəlikləri	120,764	136,436
İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar	892,345	887,061

6. ÜMUMİ VƏ İNZİBATİ XƏRCLƏR

Ümumi və inzibati xərcləri aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2019-cu il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində bitən il üzrə
Təhlükəsizlik xərcləri	35,626	43,198
Bank komissiyaları	18,055	17,678
İcarə xərcləri	21,866	34,025
Mənfəət vergisi xərclərindən əlavə vergilər	4,954	5,957
Ofis ləvazimatları	18,822	29,001
Amortizasiya	46,379	23,946
Hüquqi və məhkəmə xərcləri	2,840	2,380
Ezamiyyət xərcləri	22,133	16,346
Pəşəkar xidmət haqları və ödənişlər	13,840	18,260
Təmir və texniki xərclər	4,210	5,272
Nəqliyyat xərcləri	-	93
Kommunal xərclər	15,222	17,876
Təlim xərcləri	5,687	425
Üzvlük haqları	-	6,348
Rəbitə xərcləri	11,065	12,061
İnstitusional inkişaf xərcləri	12,259	7,306
Sığorta xərcləri	13,472	32,700
Digər	88,439	95,049
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	334,869	367,921

7. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Cəmiyyət, vergiləri Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hazırlanmış vergi hesabatlarına və qeydlərinə əsasən hesablayır və bu hesablamalar MHBS-dən fərqlənə bilər.

Bəzi xərclər vergiyə cəlb olunmadığından və bəzi gəlirlər vergidən azad olduğundan Cəmiyyət müəyyən dəfni vergi fərqlərinin təsirinə məruz qalır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlər üzrə vergi uçotunda olan qalıqların maliyyə hesabatlarında olan qalıqlara nisbətən fərqli olması nəticəsində yaranır.

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi xüsusilə fərqli şərtlərə və dəyişikliklərə səbəb ola bilər. Bundan əlavə, vergi qanunvericiliyinə dair rəhbərliyin şərhli vergi orqanlarının şərhindən fərqlənə biləcəyi

BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Üçün, sövdələşmələrə vergi orqanları tərəfindən etiraz edilə bilər və nəticədə Cəmiyyətə maliyyə hesabatları üçün əhəmiyyətli olacaq əlavə vergilər, cəzalar və faizlər tətbiq oluna bilər.

	31 dekabr 2019-cu il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində bitən il üzrə
Cari vergi xərcləri		
Təxirə salınmış vergi (faydası)/xərci	34,184 (7,745)	30,648 98,258
İl üzrə mənfəət vergisi	26,439	128,906

Göstərilən və faktiki tətbiq edilən vergi xərclərinin tutuşdurulması aşağıda göstərilir:

	31 dekabr 2019-cu il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində bitən il üzrə
BMHS-na əsasən vergidən əvvəlki mənfəət		
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsinə əsasən	3,373,525	660,715
hesablanmış mənfəət vergisi xərci (20%)	674,705	132,143
Vergi məqsədləri üçün çıxılmayan xərclər və ya vergidən		
azad edilməyən gəlirlərin vergi effekti:		
Vergiye cəlb edilməyən gəlirlər	(648,266)	(3,237)
Gəlirdən çıxılmayan xərclər		
İl üzrə mənfəət vergisi xərci	26,439	128,906

Təxirə salınmış mənfəət vergisi. Təxirə salınmış mənfəət vergisi MHBS-ə uyğun maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədilə uçota alınmış aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə yerli vergi qanunvericiliyinə əsasən uçota alınmış bəzi məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlərin təsirini əks etdirir. Təxirə salınmış mənfəət vergisi, öhdəlik metoduna əsasən 20% dərəcəsi ilə bütün müvəqqəti fərqlər üçün hesablanır. 31 dekabr 2019 və 31 dekabr 2018-ci il tarixlərində tamamlanan il üzrə bu müvəqqəti fərqlərdəki hərəkətlərin vergi təsiri aşağıda göstərilir:

	31 dekabr 2018-ci il	Gəlir və xərc hesabatında (xərc)/gəlir kimi yazılmışdır	31 dekabr 2019-cu il
Vergi bazasını artıran/(azaldan)			
müvəqqəti fərqlərin vergi təsiri			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	18,891	18,891
Ömrlük və avadanlıqlar	2,678	2,697	5,375
Digər aktivlər	22,240	(10,344)	11,896
Borc alınmış vəsaitlər	842	(1,845)	(1,003)
Digər öhdəliklər	(1,172)	(1,654)	(2,826)
Xalis təxirə salınmış vergi aktivləri	24,588	7,745	32,333

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

8. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKİVALENTLƏRİ

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Nəqd pul vəsaitləri	5,430	3,013
Bank hesablarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	1,106,947	238,484
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,112,377	241,497

9. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

Müştərilərə verilmiş kreditlər, ilkin olaraq, Azərbaycan Respublikasının ərazisində yaşayanlar üçün nəzərdə tutulur.

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Kənd təsərrüfatı		
Ticarət	1,532,498	3,674,425
Xidmət	1,123,575	1,804,077
Digər	2,794,683	2,201,712
Müştərilərə verilmiş kreditlər (Ümumi)	2,250,841	439,700
Cəmi: Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	7,701,597	8,119,914
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (Xalis)	(1,974,998)	(4,009,203)
	5,726,599	4,110,711
Təxirə salınmış komissiya gəliri	(131,893)	(60,402)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (Xalis)	5,594,706	4,050,309

31 dekabr 2019-cu il tarixində bitən il ərzində kənd təsərrüfatı sektoruna aid kreditlər üzrə ümumi balans dəyərində və müvafiq gözlənilən kredit zərərində olan dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimidir:

Müştərilərə verilmiş kreditlər – kənd təsərrüfatı	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə balans dəyəri	802,062	22,392	2,849,971	3,674,425
Yeni yaranmış və ya alınmış aktivlər	461,450	-	-	461,450
Ödənilmiş aktivlər	(815,285)	(15,521)	(1,140,098)	(1,970,904)
Birinci mərhələyə köçürmə	-	-	-	-
İkinci mərhələyə köçürmə	(9,398)	9,398	-	-
Üçüncü mərhələyə köçürmə	(81,800)	(7,456)	89,256	-
Bərpa olunan aktivlər	1,218	-	87,554	88,772
Silinan aktivlər	-	-	(87,512)	(87,512)
Digər kreditlər kimi restrukturizasiya olunmuş məbləğlər	-	-	(633,733)	(633,733)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə balans dəyəri	358,247	8,813	1,165,438	1,532,498

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Müştərilərə verilmiş kreditlər – kənd təsərrüfatı	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə GKZ ehtiyatı	-	(8,095)	(2,107,210)	(2,115,305)
Yeni yaranmış və ya alınmış aktivlər	(30,104)	-	-	(30,104)
Ödənilmiş aktivlər	-	4,862	994,548	999,410
Zərər ehtiyatının yenidən hesablanması	(3,175)	(404)	(98,534)	(102,113)
Birinci mərhələyə köçürmə	-	-	-	-
İkinci mərhələyə köçürmə	1,028	(1,028)	-	-
Üçüncü mərhələyə köçürmə	722	2,678	(3,400)	-
Bərpa olunan aktivlər	-	-	(54,964)	(54,964)
Silinan aktivlər	-	-	87,512	87,512
Digər kreditlər kimi restrukturizasiya olunmuş məbləğlər	-	-	462,144	462,144

31 dekabr 2019-cu il tarixinə GKZ ehtiyatı	(31,529)	(1,987)	(719,904)	(753,420)
---	-----------------	----------------	------------------	------------------

31 dekabr 2019-cu il tarixdə bitən il ərzində ticarət sektoruna aid kreditlər üzrə ümumi balans dayərində və müvafiq gözlənilən kredit zərərində olan dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimidir:

Müştərilərə verilmiş kreditlər – ticarət	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə balans dayəri	698,385	6,152	1,099,540	1,804,077
Yeni yaranmış və ya alınmış aktivlər	898,800	-	-	898,800
Ödənilmiş aktivlər	(813,731)	(6,261)	(575,265)	(1,395,257)
Birinci mərhələyə köçürmə	10,078	-	(10,078)	-
İkinci mərhələyə köçürmə	-	7,447	(7,447)	-
Üçüncü mərhələyə köçürmə	(484)	-	484	-
Bərpa olunan aktivlər	5,894	-	24,944	30,838
Silinan aktivlər	-	-	(23,505)	(23,505)
Digər kreditlər kimi restrukturizasiya olunmuş məbləğlər	-	-	(191,378)	(191,378)

31 dekabr 2019-cu il tarixinə balans dayəri	798,942	7,338	317,295	1,123,575
--	----------------	--------------	----------------	------------------

Müştərilərə verilmiş kreditlər – ticarət	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə GKZ ehtiyatı	-	(1,775)	(751,909)	(753,684)

Yeni yaranmış və ya alınmış aktivlər	(70,793)	-	-	(70,793)
Ödənilmiş aktivlər	-	1,775	397,277	399,052
Zərər ehtiyatının yenidən hesablanması	(2,425)	-	(26,379)	(28,804)
Birinci mərhələyə köçürmə	-	-	-	-
İkinci mərhələyə köçürmə	-	(2,230)	2,230	-
Üçüncü mərhələyə köçürmə	-	-	-	-
Bərpa olunan aktivlər	(283)	-	(14,283)	(14,566)
Silinan aktivlər	-	-	23,505	23,505
Digər kreditlər kimi restrukturizasiya olunmuş məbləğlər	-	-	191,055	191,055

31 dekabr 2019-cu il tarixinə GKZ ehtiyatı	(73,501)	(2,230)	(178,504)	(254,235)
---	-----------------	----------------	------------------	------------------

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

31 dekabr 2019-cu il tarixində bitən il ərzində xidmət sektoruna aid kreditlər üzrə ümumi balans dəyərində və müvafiq gözlənilən kredit zərərində olan dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimidir:

Müştərilərə verilmiş kreditlər – xidmət	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə balans dəyəri	938,070	11,213	1,252,429	2,201,712
Yeni yaranmış və ya alınmış aktivlər	2,557,250	-	-	2,557,250
Ödənilmiş aktivlər	(1,416,945)	(19,950)	(605,691)	(2,042,586)
Birinci mərhələyə köçürmə	21,045	-	(21,045)	-
İkinci mərhələyə köçürmə	-	190,281	(190,281)	-
Üçüncü mərhələyə köçürmə	-	-	-	-
Bərpa olunan aktivlər	10,390	57,067	35,412	102,869
Silinan aktivlər	-	-	(24,562)	(24,562)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə balans dəyəri	2,109,810	238,611	446,262	2,794,683

Müştərilərə verilmiş kreditlər – xidmət	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə GKZ ehtiyatı	-	(1,297)	(984,858)	(986,155)
Yeni yaranmış və ya alınmış aktivlər	(163,766)	-	-	(163,766)
Ödənilmiş aktivlər	1,047	1,297	477,135	479,479
Zərər ehtiyatının yenidən hesablanması	(1,813)	-	165,955	164,142
Birinci mərhələyə köçürmə	-	-	-	-
İkinci mərhələyə köçürmə	-	(72,025)	72,025	-
Üçüncü mərhələyə köçürmə	-	-	-	-
Bərpa olunan aktivlər	(124)	-	(20,514)	(20,638)
Silinan aktivlər	-	-	24,562	24,562
31 dekabr 2019-cu il tarixinə GKZ ehtiyatı	(164,656)	(72,025)	(265,695)	(502,376)

31 dekabr 2019-cu il tarixdə bitən il ərzində digər sektorlara aid kreditlər üzrə ümumi balans dəyərində və müvafiq gözlənilən kredit zərərində olan dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimidir:

Müştərilərə verilmiş kreditlər – digər	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə balans dəyəri	168,128	1,479	270,093	439,700
Yeni yaranmış və ya alınmış aktivlər	1,425,850	-	-	1,425,850
Ödənilmiş aktivlər	(508,018)	(33,495)	(79,784)	(621,297)
Birinci mərhələyə köçürmə	7,127	-	(7,127)	-
İkinci mərhələyə köçürmə	-	917,233	(917,233)	-
Üçüncü mərhələyə köçürmə	-	(425)	425	-
Bərpa olunan aktivlər	487	196,796	659	197,942
Silinan aktivlər	-	-	(16,465)	(16,465)
Restrukturizasiya olunmuş məbləğlər (kənd təsərrüfatı sektoru)	-	-	633,733	633,733
Restrukturizasiya olunmuş məbləğlər (ticarət sektoru)	-	-	191,378	191,378
31 dekabr 2019-cu il tarixinə balans dəyəri	1,093,574	1,081,588	75,679	2,250,841

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Müştərilərə verilmiş kreditlər – digər	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə GKZ ehtiyatı	-	(533)	(153,526)	(154,059)
Yeni yaranmış və ya alınmış aktivlər	(96,515)	-	-	(96,515)
Ödənilmiş aktivlər	799	350	69,094	70,243
Zərər ehtiyatının yenidən hesablanması	(362)	-	369,340	368,978
Birinci mərhələyə köçürmə	-	-	-	-
İkinci mərhələyə köçürmə	-	(326,422)	326,422	-
Üçüncü mərhələyə köçürmə	-	200	(200)	-
Bərpa olunan aktivlər	-	-	(415)	(415)
Restrukturizasiya olunmuş məbləğlər (kənd təsərrüfatı sektoru)	-	-	(462,144)	(462,144)
Restrukturizasiya olunmuş məbləğlər (ticarət sektoru)	-	-	(191,055)	(191,055)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə GKZ ehtiyatı	(96,078)	(326,405)	(42,484)	(464,967)

28 Fevral 2019-cu il tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti "Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemlı kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər" adlı fərman imzalamışdır. Fərmana əsasən, milli valyutanın devalvasiyası nəticəsində xarici valyutada olan kredit borclarındakı 10,000 ABŞ dollarınadək olan artım dövlət tərəfindən kompensasiya edildi. 2019-cu il ərzində yuxarıda qeyd edilmiş fərmana görə Cəmiyyət 2,911,886 AZN məbləğində kompensasiya almışdır.

Fərmanın nəticəsi olaraq, Cəmiyyətin problemlı kredit portfelinin vəziyyətini yaxşılaşdırmış və bu, ehtiyatların bərpa ilə nəticələnmişdir.

Verilmiş fərman nəticəsində Cəmiyyətin 15 saylı Qeyddə açıqlanmış 1,103,630 AZN məbləğində silinmiş kreditləri bərpa olunmuşdur.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə qalığı olan bütün kreditlər (müştərilərə verilmiş kreditlərin 100%-i) bölgə üzrə mütləq coğrafi konsentrasiya təşkil edərək, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərə verilmişdir.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə hər hansı bir borcalan üzrə bütün verilmiş kreditlərin ümumi məbləğinin 1%-ni keçən məbləğdə kredit mövcud olmamışdır. Cəmiyyət əsasən fiziki şəxslərə və fərdi sahibkarlara kiçik məbləğli kreditlər vermişdir.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə müvafiq olaraq 56,044 AZN və 54,539 AZN məbləğində hesablanmış faiz gəlirləri daxil edilmişdir.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə kreditlər üzrə maksimal risk müvafiq olaraq 5,594,706 AZN və 4,050,309 AZN təşkil etmişdir.

**BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

**MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**
(Azərbaycan Mənatı ilə)

10. ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR

Əmlak və avadanlıqlar aşağıda göstərilmişdir:

	Tikillilər və torpaq	Nəqliyyat vasitələri	Kompüter və avadanlıqlar	Mebel və qurğular	Digər vasitələr	Cəmi
Yenidən qiymətləndirilmiş / ilkin dəyəri						
1 yanvar 2018-ci il	529,741	69,750	48,825	25,426	67,681	741,423
Əlavələr	18,937	-	150	-	-	19,087
Silimlər	-	(69,750)	(952)	(240)	(1,440)	(72,382)
31 dekabr 2018-ci il	548,678	-	48,023	25,186	66,241	688,128
Əlavələr	-	-	-	-	5,170	5,170
Silimlər	(6,616)	-	(3,018)	(2,336)	(7,652)	(19,622)
Satış üçün saxlanılan aktivlər kimi yenidən təsnifləşdirmə	(70,800)	-	-	-	-	-
31 dekabr 2019-cu il	471,262	-	45,005	22,850	63,759	602,876

Yığılmış amortizasiya

1 yanvar 2018-ci il	73,769	49,741	48,825	25,283	51,665	249,283
İl üzrə tutulma	14,800	2,049	150	143	6,804	23,946
Silimlər	-	(51,790)	(952)	(240)	(1,440)	(54,422)
31 dekabr 2018-ci il	88,569	-	48,023	25,186	57,029	218,807
İl üzrə tutulma	41,748	-	-	-	4,631	46,379
Silimlər	-	-	(3,018)	(2,336)	(7,595)	(12,949)
31 dekabr 2019-cu il	130,317	-	45,005	22,850	54,065	252,237

Xalis qalıq dəyəri

1 yanvar 2018-ci il	455,972	20,009	-	143	16,016	492,140
31 dekabr 2018-ci il	460,109	-	-	-	9,212	469,321
31 dekabr 2019-cu il	340,945	-	-	-	9,694	350,639

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə, hər hansı bir əmlak və ya avadanlıq alınmış borclar üçün girov olaraq qoyulmamışdır.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Məmatı ilə)

11. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Əvvəlcədən ödənilmiş vergilər	57,694	76,107
Avans ödənişləri	41,176	13,944
Cəmi digər aktivlər	98,870	90,051

12. BORC ALINMIŞ VƏSAİTLƏR

Borc alınmış vəsaitlər aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Yerli qurumlardan borc alınmış vəsaitlər	729,045	-
Xarici qurumlardan borc alınmış vəsaitlər	2,272,299	3,963,143
Cəmi borc alınmış vəsaitlər	3,001,344	3,963,143

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə 11,242 AZN və 4,209 AZN məbləğində alınmış borc vəsaitlərinə hesablanmış faiz xərcləri daxil edilmişdir.

5 avqust 2016-cı il tarixində Cəmiyyət kreditörə kreditlərlə kreditlərarası saziş imzalamışdır. Bu müqaviləyə əsasən bütün kreditlər tam şəkildə hər bir kreditora qaytarılana qədər heç bir kreditör hər hansı borcla bağlı bu saziş imzalanan tarixdən məcburi xarakterli hərəkətlərə yol verməyəcək. Bütün kreditör 1 avqust 2016-cı il tarixindən etibarən kreditin faiz dərəcəsini 5%-ə qədər azaltmağa razılıq vermişdir. Borc alınmış bütün vəsaitlər 1 avqust 2016-cı il tarixinə olan valyuta, 1 ABŞ dolları = 0.8948 Avro və 1 ABŞ dolları = 1.5851 AZN, ilə ABŞ dollarına çevrilmişdir. Ödəniş qrafiki də yenidən təyin edilmişdir. Restrukturizasiya dövründə Borc alan öz əməliyyatları üçün yerli və ya beynəlxalq mənbələrdən yeni borc və ya maliyyələşdirmə əldə edə bilərlər. Bu tarixdən sonra müqaviləyə üç əlavə imzalanmışdır. 30 iyun 2017-ci ildə imzalanan Birinci əlavəyə görə, bütün kreditör 1 avqust 2016-cı il tarixindən etibarən 5%-dən 2%-ə endirməyə razılıq vermişdir. 28 fevral 2018-ci ildə imzalanmış İkinci əlavəyə görə bütün kreditör 1 mart 2018-ci il tarixindən 28 fevral 2019-cu il tarixinədək müvafiq olaraq öz kreditlərinə faiz hesablamaq və faiz ödənişi almaq hüquqlarından imtina edir. 30 iyun 2018-ci il tarixində imzalanmış Üçüncü əlavə kreditlərin əsas məbləğlərinin ödənişi üçün tarixlərin tənzimlənməsi barədə razılaşmadır.

Yerli qurumlardan borc alınmış vəsaitlərə ARMB-dən alınmış kredit daxildir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 fevral 2019-cu il tarixli fərmanına əsasən, 1 avqust 2019-cu il tarixində Cəmiyyət və ARMB arasında müqavilə imzalandı. Müqavilənin şərtlərinə əsasən, 1 yanvar 2012-ci il tarixindən Fərmanın imzalandığı tarixədək götürülmüş və 360 gündən çox gecikməsi olan və 10,000 ABŞ Dolları və ya 17,000 AZN qalıq məbləği olan kreditlərin restrukturizasiyası üçün ARMB Cəmiyyətə 0.1%-lə 5 illik, dövlət təminatlı kredit vermişdir. ARMB 922,962 AZN məbləğində ilk tranşı 29 dekabr 2019-cu il tarixində Cəmiyyətə ötürmüşdür. Borc alınmış vəsait maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda banklararası bazarda 5 illik kreditlər üçün faiz dərəcəsi olan 7.18%-i əsas götürməklə amortizasiya edilmiş dəyər metodu ilə təyin edilmişdir.

BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

13. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıda qeyd olunmuşdur:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
İstifadə edilməmiş məzuniyyətlər üzrə öhdəliklər		
Yığılmış xərclər	1,510	2,956
DSMF ilə hesablaşmalar	10,000	10,000
	118	-
Cəmi digər öhdəliklər	11,628	12,956

14. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə nizamnamə kapitalı, hər birinin dəyəri 6,937.74 AZN dəyərinə olmaqla, 100 səhmdən ibarət olmuşdur. Cəmiyyətin 100% səhmləri Viator AS-yə (Norveç Krallığı) məxsusdur.

15. DİGƏR GƏLİRLƏR, XALIS

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Silənməmiş kreditlərin bərpası		
Digər (xərc)/gəlir, xalis	1,103,630	-
	(1,140)	25,780
Cəmi digər gəlirlər	1,102,490	25,780

16. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

ARMB-in tələblərinə uyğunluq

Cəmiyyət Bank olmayan Kredit Təşkilatları və digər normativ aktlar haqqında qanuna uyğun olaraq, ARMB tərəfindən müəyyən olunmuş qayda və tələblərə riayət etməlidir. Cəmiyyət, ARMB tərəfindən 31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə müəyyən olunmuş qayda və tələblərə riayət etmişdir.

Kapital qoyuluşları üzrə öhdəliklər

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə Cəmiyyətin kapital qoyuluşları və ya xərclər üzrə hər hansı bir mühüm öhdəliyi olmamışdır.

Məhkəmə proseduraları

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Cəmiyyətə qarşı iddialar irəli sürülür. Cəmiyyətin rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan vergi qanunvericiliyindəki müddəalara bəzən müxtəlif şərhlər və dəyişikliklər edilir və bu dəyişikliklər müxtəlif mənalarda şərh edilə bilər və nəticədə Azərbaycan vergi orqanları bu müddəaları özləri hesab etdikləri kimi şərh edə bilərlər. Praktikada, Azərbaycan vergi orqanları belə hallarda adətən vergi ödəyicilərinin əleyhinə qərar çıxarırlar ki, nəticədə vergi ödəyiciləri öz hüquqlarını məhkəmə vasitəsilə müdafiə etməyə məcbur olurlar.

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan vergi orqanları məhkəmə orqanları tərəfindən təqdim edilmiş "haqsız vergi qazancı", "əməliyyatın əsas kommersiya məqsədi" konsepsiyalarından və "əməliyyatın kommersiya məhiyyəti/(məqsədi)" kriteriyasından istifadə edə bilərlər.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Bela qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə alətlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq şərhinə aid edilə bilər. Bu hallar eləcə də kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılması zamanı yaranan müvəqqəti fərqlərin və bunun vergi öhdəliyinə təsirinin vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi şərh edilməsinə aid edilə bilər. Rəhbərlik əmindir ki, bütün lazımi vergilər hesablanmış, öhdəliklər yaradılmışdır və ona görə də əlavə vergi ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac yoxdur.

Ünvanı ilə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatdıqda belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir.

Həmçinin, Azərbaycan Konstitusiyası Məhkəməsinin qərarının müddəalarına əsasən vergi yoxlamasının əhatə etdiyi üç illik limit, məhkəmənin qərarına əsasən vergi ödəyicisinin vergi orqanlarını bilərəkdən yanlış yönləndirdiyi və onlara yanlış yönləndirici məlumatlar verdiyi hallarda uzadıla bilər.

17. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ BAĞLI ƏMƏLİYYATLAR

BMUS 24 "Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər" standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- Cəmiyyətin birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Cəmiyyətin fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Cəmiyyətin fəaliyyətinə ortaqlar nəzarət həyata keçirən şəxslər;
- Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Cəmiyyət tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- Cəmiyyətin tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- Cəmiyyətin və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (a) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (d) və ya (e) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- İş müddəti bitdikdən sonra Cəmiyyətin keçmiş işçiləri və ya Cəmiyyətin əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

Cəmiyyətin siyasətinə müvafiq olaraq işçilərə, Müşahidə Şurasına, onların ailələrinə və yaxın qohumlarına, eləcə də Cəmiyyətin idarəetmə, yoxlama və ya nəzarət etmə işlərinə cəlb olunmuş digər işçilərə kreditlərin verilməsinə icazə verilmir. 31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə Cəmiyyət və digər əlaqəli tərəflər arasındakı əməliyyatların təfərrüatları aşağıda qeyd edilmişdir:

	31 dekabr 2019-cu il		
	*Normisyon	Viator AS	Əsas idarə heyəti
Balans			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	9,538
Borə alınmış vəsaitlər	80,396	-	-
Əməliyyatlar			
Faiz gəlirləri	-	-	-
Faiz xərcləri	938	-	974
Qeyri-faiz xərcləri	-	-	211,106

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2018-ci il		
	"Normisjon"	Viator AS	Əsas idarə heyəti
Balans			
Borc alınmış vəsaitlər	146,869	-	-
Əməliyyatlar			
Faiz xərcləri	553	-	-
Qeyri-faiz xərcləri	-	-	187,841

*"Normisjon Region East" və "Normisjon Nordland Elendom AS" Normisjon şəbəkəsinin ortaq tərəfləri və iki ayrı-ayrı hüquqi şəxslərdir.

18. KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI

Cəmiyyət borc və kapital qalıqlarını optimallaşdıraraq səhmdarların gəlirini artırmaq şərtlə gələcəkdə fəaliyyətinin davamlılıq prinsipinə uyğun olması üçün çalışır.

Cəmiyyət hər hansı tənzimləmə və ya nəzarət orqanı tərəfindən kapital adekvatlığı monitorinqinə tabe deyil. ARMB-nin yeganə tələbi minimum 300,000 AZN həcmində nizamnamə kapitalının olmasıdır.

Cəmiyyətin kapital strukturu kapital dəyişiklikləri haqqında hesabatda qeyd olunan nizamnamə kapitalı, bölüşdürülməmiş mənfəət və yenidən qiymətləndirmə üzrə artımdan ibarətdir.

İdarə Heyəti kapital strukturunu yarım illik əsasda nəzərdən keçirir. Cəmiyyət ümumi kapital strukturunu İdarə Heyətinin tövsiyəsinə əsasən dividendlərin verilməsi və ya yeni səhmlərin buraxılması yolu ilə artırır.

19. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Amortizasiya olunmuş dəyərdə qeydə alınan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri:

Cəmiyyət müəyyən qiymətləndirmə üsulları ilə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini açıqlamaq üçün aşağıdakı qiymətləndirmə səviyyələrindən istifadə edir:

- 1-ci səviyyə: Fəal bazarda eyni bir alət üçün aktiv bazar qiymətləri (nizamlanmamış)
- 2-ci səviyyə: Birbaşa (yəni qiymətlər kimi), ya da bilavasitə (yəni qiymətlərdən törəyən) müşahidə oluna bilən, 1-ci səviyyəyə daxil edilmiş kotirovka olunan qiymətdən başqa digər ilkin göstəricilər. Bu kateqoriyaya aşağıdakı amillərdən istifadə etməklə qiymətləndirilən alətlər daxildir: analoji alətlər üçün fəal bazarda tətbiq edilən bazar qiymətləri; analoji alətlər üzrə kifayət qədər fəal hesab olunmayan bazarlarda tətbiq edilən qiymətlər; və ya bütün əhəmiyyətli ilkin göstəricilərin birbaşa, yaxud dolayısı ilə bazar məlumatlarından müşahidə oluna bildiyi sair qiymətləndirmə üsulları.
- 3-cü səviyyə: ilkin göstəricilər müşahidə oluna bilmir. Bu kateqoriyaya aid edilən alətlərin qiymətləndirmə metoduna müşahidə edilə bilən məlumat əsaslanmayan ilkin göstəricilər daxildir və müşahidə edilə bilməyən ilkin göstəricilər həmin alətin qiymətləndirilməsində əhəmiyyətli təsirə malikdir. Bu kateqoriyaya oxşar alətlər üçün kotirovka olunan qiymətlər əsasında qiymətləndirilən alətlər daxildir və bu zaman alətlər arasında fərqi əks etdirmək üçün mühüm müşahidə olunmayan tənzimləmələr və ya mülahizələr tələb olunur.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hər bir ədalətli dəyər ölçülməsinin 31 dekabr 2019-cu il tarixinə təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir:

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,106,947	-	-	1,106,947
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	5,594,706	5,594,706
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	1,106,947	-	5,594,706	6,701,653
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Borc alınmış vəsaitlər	-	-	3,001,344	3,001,344
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	10,000	-	10,000
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	-	10,000	3,001,344	3,011,344

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hər bir ədalətli dəyər ölçülməsinin 31 dekabr 2018-ci il tarixinə təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir:

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	241,497	-	-	241,497
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	4,050,309	4,050,309
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	241,497	-	4,050,309	4,291,806
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Borc alınmış vəsaitlər	-	-	3,963,143	3,963,143
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	10,000	-	10,000
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	-	10,000	3,963,143	3,973,143

Ədalətli dəyəri qalıq dəyərinə yaxın olan aktivlər və öhdəliklər

Likvid və ya ödəmə dövrü qısamüddətli (üç aydan daha az) olan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri üzrə hesab edilir ki, qalıq dəyərləri ədalətli dəyərlərinə yaxındır. Bu fərziyyə həmçinin xüsusi ödəmə müddəti və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri olmadan, depozitlərə də tətbiq edilir.

Sabit və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri

Fəal bazar qiyməti olan borc alətləri üzrə ədalətli dəyər təyin edilmiş bazar qiymətləri əsasında müəyyən edilir. Fəal bazar qiyməti olmayan borc alətlərinin ədalətli dəyəri, hal-hazırda oxşar şərtlər, kredit riski və qalan ödəmə müddəti üzrə borc üçün mövcud olan dərəcələr istifadə etməklə pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti azaldılmaqla qiymətləndirilir.

20. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Cəmiyyətin fəaliyyəti üçün risklərin idarə edilməsi əməliyyatların mühüm elementini təşkil edir. Cəmiyyətin əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski
- Likvidlik riski
- Bazar riski

**BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənası ilə)

Cəmiyyətin rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli risklərin idarə olunması sistemində malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Cəmiyyət rəhbərliyi risk idarəetmə qrupu yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Cəmiyyəti ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risklərin idarə olunması qrupu vasitəsilə Cəmiyyətin rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Maliyyə aləti üzrə əməliyyat aparan bir tərəf öz öhdəliyini yerinə yetirməməsi nəticəsində digər tərəfə maliyyə zərəri vurduqda, Cəmiyyət kredit riskinə məruz qalır. Kredit riski Cəmiyyətin qarşı tərəflərlə həyata keçirdiyi kredit və digər əməliyyatlar nəticəsində ortaya çıxır ki, bu da maliyyə aktivlərinin yaranmasına gətirib çıxarır.

Cəmiyyət hesab edir ki, kredit riskini aşağıdakı konsepsiya qiymətləndirir:

GKZ hesablamalarının mexanizmi aşağıdakı təsvir olunur və əsas elementləri bunlardır:

DE	Defolt ehtimalı müəyyən vaxt cıvarında defoltun mümkünlüyünün qiymətləndirilməsidir. Defolt, təhlil edilən müddət ərzində müəyyən anda yalnız müvafiq vəsait daha əvvəl uçotdan çıxarılmamış və hələ də portfelə daxil olanda yaranı bilər.
DHRH	Defolt halında riskin həcmi, müqavilədə nəzərdə tutulub-tutulmamasından asılı olmayaraq, əsas və faiz məbləğlərinin qaytarılması, kredit öhdəliyi üzrə gözlənilən vəsaitlərin istifadəsi və yerinə yetirilməmiş ödənişlər üzrə hesablanmış faiz də daxil olmaqla hesabat tarixindən sonra risk həcmində gözlənilən dəyişikliyi nəzərə almaqla gələcək defolt tarixində risk həcmi qiyətləndirilməsidir.
DHZ	Defolt halında zərər müəyyən zaman defolt yarananda əmələ gələn zərərin qiymətləndirilməsidir. Bu, müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş ödəniləcək pul vəsaitləri ilə kreditörün əldə etməyi gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərqə əsaslanır. Bu, adətən DHZ faizi kimi ifadə edilir.

Üstündə GKZ modellərində Cəmiyyət geniş miqyaslı proqnoz məlumatlarına, məsələn kredit riski komponentlərin qiymətləndirmələrinə inteqrasiya olunmuş iqtisadi göstəricilərə əsaslanır. Dəyərsizləşmə zərərləri və əzədetmələr maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərinə düzəliş kimi uçota alınan modifikasiya zərərlərindən ayrı olaraq uçota alınır və açıqlanır.

Cəmiyyət hesab edir ki, ilkin tanımadan sonra kredit reytingi əhəmiyyətli dərəcədə pisləşdikdə kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır. Əhəmiyyətli pisləşmə səviyyəsi seqmentdən seqmentə fərqlənir və 2-ci və 3-cü pillə arasında və ya müəyyən edilmiş litim daxilində dəyişir. Cəmiyyət həmçinin aktiv üzrə kredit riskinin əhəmiyyətli artmasına təkan vermək üçün 2-ci dərəcəli keyfiyyət metodunu tətbiq edir, məsələn müqavilə / obyektin müşahidə siyahısına daxil edilməsi və ya hesabın saxlanması. Kredit reytinginin dəyişməsindən asılı olmayaraq müqavilə ödənişləri 30 gündən artıqdırsa, kredit riski ilkin tanıma anından etibarən əhəmiyyətli artmış hesab olunur.

Borcalan müqavilə şərtlərindən asılı olaraq müqavilə ödənişlərini 90 gün gecikdirsə, Cəmiyyət maliyyə alətinin defolt olduğunu və buna görə də GKZ hesablamaları üçün Mərhələ 3-ün (kredit üzrə dəyərsizləşmə) əmələ gəldiyini hesab edir. Cəmiyyət gün ərzində tələb olunan ödənişlər fərdi müqavilələrdə göstəriləyi kimi iş gününün bağlanması səbəbi ilə ödənilməyəndə kassa və banklararası qalıqlarını defolt hesab edir və dərhal tədbirlər görür. Müştərinin defolt vəziyyətində olub-olmamasını keyfiyyət baxımından qiymətləndirilməsi çərçivəsində

Cəmiyyət GKZ-ni AYKD aktivləri, kreditin dəyərsizləşməsi amilləri olan əhəmiyyətli aktivlər və kredit riskinin əhəmiyyətli artması amilləri olan müəyyən aktivlər üçün fərdi əsasla hesablayır. Cəmiyyət bütün digər siniflərdən olan aktivləri homogen borcalanlar qruplarına GKZ-ni kreditlərin daxili və xarici xüsusiyyətlərinin birləşməsi əsasında məcmu şəkildə hesablayır

GKZ ehtiyat aktivin müddəti ərzində yaranması gözlənilən kredit zərərlərinə əsaslanır. Lakin əmələ gəldiyi andan kredit riskində əhəmiyyətli artım olmadığı hallarda ehtiyat 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

əsaslanır. 12aGKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində mümkün olan maliyyə alətləri ilə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməməsindən irəli gələn GKZ-dən ibarətdir.

Hər hesabat dövrünün sonunda Cəmiyyət, maliyyə alətinin qalan müddəti üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi riskindəki dəyişiklikləri nəzərdən keçirməklə, maliyyə aləti üzrə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli artıb-artınamasının qiymətləndirilməsi siyasətini tətbiq etmişdir. Yuxarıdakı prosesə əsaslanaraq, Cəmiyyət kreditləri aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

Mərhələ 1:	İlk tanınandan bəri kredit riskində artım göstəriciləri olmayan kreditlər. Faiz gəliri məcmu məbləğə hesablanır. Ehtiyatlar 12 aylıq GKZ üzərindən ölçülür.
Mərhələ 2:	Kredit riskində əhəmiyyətli artım olmuş kreditlər. Faiz gəliri məcmu məbləğə hesablanır. Ehtiyat ömürlük GKZ üzərindən ölçülür.
Mərhələ 3:	Əhəmiyyətli riskə sahib dəyərsizləşmiş hesab olunan kreditlər. Faiz gəliri xalis məbləğə hesablanır. Ehtiyat ömürlük GKZ üzərindən ölçülür.
AYKD:	Alınmış və ya yaranmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri (AYKD) ilkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləridir. AYKD aktivləri ilkin tanınmada ədalətli dəyərə qeydə alınır və faiz gəliri sonradan krediti nəzərə almaqla düzəliş edilmiş EFD əsasında tanınır. GKZ yalnız gözlənilən kredit zərərlərində sonradan dəyişiklik baş verəndə tanınır və ya ləğv edilir.

Maksimal risk

Cəmiyyətin məruz qaldığı maksimal kredit riski fərdi risklərdən və ümumi iqtisadiyyatın daşdığı risklərdən asılı olaraq əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir.

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin risklərə məruz qalmasının maksimal həddini təqdim edir. Maliyyə aktivləri üçün bu məbləğ əvəzləşdirmələr və mövcud girovlar çıxıldıqdan sonra aktivlərin qalıq dəyərinə bərabərdir. Maliyyə qarantiyaları və digər şərti təəhhüdlər üçün kredit riskinə məruz qalmanın maksimal həddi, bu qarantiyalar üzrə üçüncü şəxslərə ödənilməli olan mütləq məbləğlər, kredit öhdəliklərində isə müştəri tərəfindən tələb edilən vəsaitlərin məbləği kimi təyin edilir.

	Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi	31 dekabr 2019-cu il likvid aktivlərlə təmin edilmiş	Alınmış təminatlardan sonra xalis risk
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər</i>	5,594,706	3,305,020	2,289,686
	Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi	31 dekabr 2018-ci il likvid aktivlərlə təmin edilmiş	Alınmış təminatlardan sonra xalis risk
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər</i>	4,050,309	1,393,904	2,656,405

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Coğrafi konsentrasiya

Rəhbərlik həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarə edilməsinə və bu risklərin Cəmiyyətin fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Cəmiyyətə Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimal həddə salmağa şərait yaradır. Aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,106,947	-	1,106,947
Müştərilərə verilmiş kreditlər	5,594,706	-	5,594,706
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	6,701,653	-	6,701,653
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ			
Borç alınmış vəsaitlər	729,045	2,272,299	3,001,344
Digər maliyyə öhdəlikləri	10,000	-	10,000
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	739,045	2,272,299	3,011,344
XALIS MÖVQE	5,962,608	(2,272,299)	3,690,309

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	241,497	-	241,497
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,050,309	-	4,050,309
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	4,291,806	-	4,291,806
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ			
Borç alınmış vəsaitlər	-	3,963,143	3,963,143
Digər maliyyə öhdəlikləri	10,000	-	10,000
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	10,000	3,963,143	3,973,143
XALIS MÖVQE	4,281,806	(3,963,143)	318,663

**BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSUL İYVOTLI CƏMİYYƏTİ**
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

Likvidlik riski

Likvidlik və faiz dərcəsi riskləri üzrə təhlillər aşağıdakı cədvəldə qeyd olunur. Cədvəllər aşağıdakı məqamları əks etdirir:

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ildək	1 ildən 5 ildək	5 ildən çox	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Müştərilərə verilmiş kreditlər	3,3%	443,899	832,877	1,547,355	2,770,575	-	5,594,706
Cəmi faiz gəliri yaranan aktivlər		443,899	832,877	1,547,355	2,770,575	-	5,594,706
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		1,106,947	-	-	-	-	1,106,947
Cəmi maliyyə aktivləri		1,550,846	832,877	1,547,355	2,770,575	-	6,701,653
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Borç alınmış vəsaitlər	1,41%	13,869	121,689	701,768	2,164,018	-	3,001,344
Cəmi faiz gəliri yaranan öhdəliklər		13,869	121,689	701,768	2,164,018	-	3,001,344
Digər maliyyə öhdəlikləri		-	10,000	-	-	-	10,000
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		13,869	131,689	701,768	2,164,018	-	3,011,344
Likvidlik boşluğu		1,536,977	701,188	845,587	606,557	-	3,011,344
Faiz dərcəsi boşluğu		430,030	711,188	845,587	606,557	-	2,593,362
Məcmu faiz dərcəsi boşluğu		430,030	1,412,376	1,691,174	1,213,114	-	5,146,794

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VLATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Orta çəkili effektiv faiz darəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Müştərilərə verilmiş kreditlər	32.24%	69,300	149,400	1,451,400	2,380,209	-	4,050,309
Cəmi faiz gəliri yaranan aktivlər		69,300	149,400	1,451,400	2,380,209	-	4,050,309
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		241,497	-	-	-	-	241,497
Cəmi maliyyə aktivləri		310,797	149,400	1,451,400	2,380,209	-	4,291,806
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Borc alınmış vəsaitlər	0.33%	-	-	3,963,143	-	-	3,963,143
Cəmi faiz gəliri yaranan öhdəliklər		-	-	3,963,143	-	-	3,963,143
Digər maliyyə öhdəlikləri		10,000	-	-	-	-	10,000
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		10,000	-	3,963,143	-	-	3,973,143
Likvidlik boşluğu		300,797	149,400	(2,511,743)	2,380,209	-	-
Faiz darəcəsi boşluğu		69,300	149,400	(2,511,743)	2,380,209	-	-
Məcmu faiz darəcəsi boşluğu		69,300	218,700	(2,293,043)	87,166	87,166	

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Bazar riski

Bazar riskinə faiz dərəcəsinə, xarici valyuta məzənnələrində və qiymətləndirmədəki dəyişmələrdən yaranan və Cəmiyyətin məruz qaldığı risklər aiddir. Cəmiyyət cari dəyişmələr, maliyyə bazarları və ümumilikdə iqtisadi vəziyyət üzrə təhlil aparmaqla risklərə nəzarət edir.

Faiz dərəcəsi riski

Aşağıdakı cədvəl "risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi" üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Cəmiyyətin həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Mənfəət vergisindən əvvəlki (zərər)/mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2019-cu il tarixinə Faiz dərəcəsi +1%	31 dekabr 2019-cu il tarixinə Faiz dərəcəsi -1%	31 dekabr 2018-ci il tarixinə Faiz dərəcəsi +1%	31 dekabr 2018-ci il tarixinə Faiz dərəcəsi -1%
Maliyyə aktivləri:				
Müştərilərə verilmiş kreditlər	55,947	(55,947)	40,503	(40,503)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Borç alınmış vəsaitlər	(30,013)	30,013	(39,631)	39,631
Mənfəət vergisindən əvvəlki zərərə xalis təsiri	25,934	(25,934)	872	(872)

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

Cəmiyyətin xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı məruz qalacağı risklər aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,002,779	103,809	359	1,106,947
Müştərilərə verilmiş kreditlər	5,121,914	472,792	-	5,594,706
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	6,124,693	576,601	359	6,701,653
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Borç alınmış vəsaitlər	729,045	2,272,299	-	3,001,344
Digər maliyyə öhdəlikləri	10,000	-	-	10,000
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	739,045	2,272,299	-	3,011,344
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	5,385,648	(1,695,698)	359	3,690,309

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

	AZN	ABŞ dolları	Avro	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	68,014	173,115	368	241,497
Müştərilərə verilmiş kreditlər	2,964,199	1,086,110	-	4,050,309
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	3,032,213	1,259,225	368	4,291,806
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Borc alınmış vəsaitlər	-	3,963,143	-	3,963,143
Digər maliyyə öhdəlikləri	10,000	-	-	10,000
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	10,000	3,963,143	-	3,973,143
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	3,022,213	(2,703,918)	368	318,663

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Cəmiyyətin ABŞ dollarının və Avronun Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10%-lik artım və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10% rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarda istifadə olunan həssaslıq dərəcəsidir və xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Cəmiyyətə təsirini təhlil rəhbərlik tərəfindən istifadə olunur.

Həssaslıq təhlili xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklərin hesabat tarixinə qalıq dəyərindən istifadə edir və bu dəyər məzənnədəki 10%-lik dəyişiklik üçün uyğunlaşdırılır. Əgər xarici ölkələrdə yerləşən müştərilərə verilmiş kreditlər və xaricdəki əməliyyatlar üzrə verilmiş kreditlər borc verənin və ya borc alanın valyutasında deyilsə bu məbləğlər də həssaslıq təhlilində daxil edilir.

	31 dekabr 2019-cu il tarixinə		31 dekabr 2018-ci il tarixinə	
	AZN/USD	AZN/USD	AZN/USD	AZN/USD
	+10%	-10%	+10%	-10%
Vergidən əvvəl zərərə xalis təsir	(169,570)	169,570	(270,392)	270,392

	31 dekabr 2019-cu il tarixinə		31 dekabr 2018-ci il tarixinə	
	AZN/EUR	AZN/EUR	AZN/EUR	AZN/EUR
	+10%	-10%	+10%	-10%
Vergidən əvvəl zərərə xalis təsir	36	(36)	37	(37)

Qiymət riski

Qiymət riski bazar qiymətlərinin dəyişməsi nəticəsində bu dəyişikliklərin konkret qiymətli kağıza və ya onu yerləşdirən tərəfə məxsus amillərdən və ya bazarda alınıb-satılan bütün qiymətli kağızlara təsir göstərən amillərdən asılı olaraq maliyyə alərinin dəyərinin dəyişməsi ilə əlaqədar riskdir. Cəmiyyət ümumi və ya xüsusi bazar dəyişmələrindən yaranan qiymət risklərinə məruz qalır.

Həssaslıq təhlilinin məhdudiyyətləri

Əvvəlki cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur.

O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq təhlilində Cəmiyyətin aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmışdır. Əlavə olaraq, Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Cəmiyyətin maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Cəmiyyəti qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MƏLİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MƏLİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər bazar dəyəri ilə göstəriləndiyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda öhdəlik və aktivlərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar kapitalda böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq təhlilinin digər məhdudiyyətlərindən biri Cəmiyyətin təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.

21. HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Aşağıdakı əhəmiyyətli hadisə hesabat dövründən sonra baş vermişdir:

2020-ci ilin ilk ayında koronavirus (COVID-19) pandemiyasının nəticəsində dünya bazarlarında kəskin dalğalanmalar müşahidə edildi. Bu vəziyyət digər amillərlə bərabər enerji istehlakında azalmaya, neft qiymətlərində ucuzlaşmaya, dünya iqtisadi fəaliyyətində kəçilməyə, dünya bazarlarında valyutaların dəyərliyəsinə və Azərbaycan manatına qarşı təzyiqlər yaranmasına səbəb olmuşdur. Qeyd edilmiş hadisələr obyektiv şəkildə iqtisadiyyatda qeyri-müəyyənliyin səviyyəsini artırır və növbəti dövrdə Şirkətin maliyyə nəticələrinə mənfi təsir göstərə bilər.